

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

**RAPORTUL
COMISIEI DE SELECȚIE, EVALUARE ȘI ACORDARE A FINANȚĂRILOR PENTRU OFERTE
CULTURALE (proiecte inițiate și desfășurate de filialele OAR, anuale / bienale de
arhitectură și itinerare de expoziții), DIN TIMBRUL ARHITECTURII,
Sesiunea 1-7 Noiembrie 2024**

I. Comisia de selecție, evaluare și acordare a finanțărilor pentru oferte culturale (oferte culturale ale filialelor OAR, anuale / bienale și itinerare de expoziții) aprobată prin Hotărârea Colegiului Director nr. 951 din 26.08.2024, a fost formată din:

- Marina Batog
- Tiberiu Bucșa
- Ilinca Păun-Constantinescu
- Daniel-Tudor Munteanu
- Corina Tărăș-Lungu

II. Potrivit prevederilor art. 16, alin. (2) din Normele metodologice privind finanțarea de oferte culturale și proiecte editoriale din timbrul de arhitectură, aprobate prin Hotărârea Consiliului Național nr. 142 din 31.01.2022, membrii comisiei au procedat la alegerea președintelui, dintre membrii comisiei, prin vot deschis. În urma propunerilor membrilor comisiei și a votului, domnul **arh. Daniel-Tudor Munteanu** a fost ales Președinte al comisiei.

III. Sumele scoase la finanțare pentru oferte culturale sesiunea Noiembrie 2024, aprobată prin Hotărârea Colegiului Director nr. 951 din 26.08.2024 sunt:

- a) **1.200.000 lei** pentru **anuale / bienale de arhitectură inițiate și desfășurate de filialele teritoriale** ale OAR;
- b) **150.000 lei** pentru **itinerări expoziții** inițiate și realizate de filialele teritoriale ale Ordinului, prin intermediul cărora se pot derula și proiecte inițiate de orice arhitect sau grupuri de arhitecți, societăți comerciale sau de instituții publice de cultură ori educație (în baza unui acord de parteneriat încheiat între aceste entități și una sau mai multe filiale teritoriale ale Ordinului), organizații neguvernamentale fără scop patrimonial, constituite în conformitate cu prevederile legale care au activitate într-un domeniu cultural care promovează arhitectura, operatori culturali constituiți ca persoane fizice autorizate cu activitate într-un domeniu cultural care promovează arhitectura.

IV. Numărul proiectelor culturale depuse la această sesiune pentru oferte culturale a fost de 8, dintre care:

- **4 proiecte anuale / bienale** de arhitectură depuse de filialele OAR (suma solicitată este de 1.248.394, exclusiv premii în sumă de 275.300 lei);
- **4 proiecte itinerare de expoziții** (suma solicitată este 388.030 lei)

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

V. Considerații generale privitoare la proiectele înscrise în concurs

Comisia a observat că cererile de finanțare întocmite de filialele OAR sunt adesea mai slab argumentate și mai lipsite de detalii în comparație cu aplicațiile depuse de operatorii culturali independenți. Totodată, Comisia remarcă o discrepanță între sumele solicitate pentru finanțare: unele cereri sunt exagerat de mari raportat la bugetul disponibil, în timp ce altele sunt sub-bugetate în raport cu ambițiile evenimentelor propuse.

De asemenea, Comisia descurajează practica neremunerării conferențiarilor, coordonatorilor de workshop-uri și membrilor juriilor și constată că, în multe cazuri, sunt prevăzute alocări bugetare mari pentru retribuirea managerilor de proiect sau a personalului administrativ, fără a se specifica clar atribuțiile și tipul de contract al acestora.

Comisia observă că termeni precum „activarea spațiilor” sau „curator” sunt adesea utilizați abuziv și nu reflectă, de multe ori, realitatea mult mai prozaică a proiectelor descrise în aplicații.

Comisia a analizat și utilizarea materialelor promoționale, observând o tendință de a produce materiale imprimate inutile și irelevante, în detrimentul altor forme de promovare a proiectelor culturale. În ceea ce privește manifestările de tip anuale și bienale, s-a constatat că tematicile sunt deseori prea generale și lipsite de originalitate, iar aplicanții nu par să-și asume întotdeauna aceste teme în mod responsabil, așa cum ar fi necesar.

În plus, Comisia este dezamăgită de lipsa de detalii privind creatorii de conținut implicați: cine sunt, ce competențe au și cum contribuie aceștia – fie că susțin conferințe, coordonează workshop-uri, organizează tururi ghidate sau participă la dezbateri.

Fiecare proiect cultural trebuie să includă o prezentare clară și convingătoare a tematicii, locurilor de desfășurare, obiectivelor, calendarului și impactului asupra publicului țintă. Din păcate, Comisia a constatat că doar o mică parte dintre aplicații oferă aceste informații într-un mod argumentat.

Pentru expozițiile itinerante, Comisia observă că descrierile expozițiilor propriu-zise sunt, de cele mai multe ori, fie foarte vagi, fie inexistente, aplicațiile concentrându-se exclusiv pe itinerare. Există o mare diferență de calitate și amploare între expozițiile propuse pentru itinerare, iar fondurile solicitate depășesc cu mult capacitatea de finanțare a OAR.

În final, Comisia a analizat istoricul aplicanților și a remarcat că recomandările făcute de juriile din sesiunile anterioare au fost, în general, neglijate, aceleași deficiențe de redactare și argumentare regăsindu-se în multe dintre aplicațiile actuale.

RECOMANDĂRI ȘI CONSTATĂRI ALE JURIULUI:

Comisia recomandă tuturor aplicanților să elaboreze bugete mult mai riguroase și detaliate, care să includă clar sumele nete pentru onorarii, împreună cu specificarea formei contractuale propuse (de exemplu, contract individual de muncă, contract de drepturi de autor, contract de prestări

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

servicii etc.). Cu excepția cataloagelor de expoziții, Comisia sugerează evitarea tipăriturilor și concentrarea pe mijloace de comunicare digitale.

De asemenea, Comisia îi încurajează pe aplicanți să ofere detalii suplimentare despre persoanele implicate în crearea de conținut (conferențieri, jurați, lideri de workshop-uri etc.) și să explice motivația selecției acestora în legătură cu tematica specifică a evenimentelor. Comisia recomandă, totodată, ca aplicanții, actuali și viitori, să nu evite colaborările cu profesioniști din domenii relevante, care pot acoperi anumite lipsuri ale echipelor alcătuite din membrii filialelor (precum scrierea de proiecte, design grafic, curatoriat, PR etc.).

VI. Precizări privind desfășurarea jurizării

Comisia de evaluare a examinat cu atenție proiectele culturale propuse pentru finanțare, discutând pe larg fiecare aplicație. Evaluarea s-a concentrat pe alinierea proiectelor cu obiectivele strategice ale OAR, originalitatea și relevanța tematicii, nivelul de detaliere al aplicațiilor, rigurozitatea și realismul bugetelor, precum și cu impactul preconizat atât asupra profesioniștilor din domeniu, cât și asupra publicului larg. Comisia a avut în vedere distribuirea cât mai echitabilă a fondurilor disponibile și asigurarea unei acoperiri teritoriale cât mai extinse a proiectelor finanțate din Timbrul Arhitecturii.

VII. Rezultate

Conform metodologiei de jurizare adoptate, proiectele înscrise în cele 2 secțiuni au fost evaluate cu note de la 0 la 10, iar punctajul obținut de fiecare proiect a fost calculat pe baza criteriilor de evaluare precizate în art. 11, 12 și 13 ale Normelor metodologice.

Punctajul minim stabilit pentru finanțare este 7,50. Proiectele care au întrunit această valoare au fost propuse pentru finanțare.

În urma analizării proiectelor de către Comisie s-au acordat finanțări pentru **3 anuale/bienale** și pentru **2 expoziții itinerante**, după cum urmează:

A. ANUALE / BIENALE DE ARHITECTURĂ ALE FILIALELOR OAR

S-au aprobat pentru finanțare integrală **două proiecte** și pentru finanțare parțială **unul dintre cele patru proiecte** aflate în competiție.

Suma totală acordată la sesiunea de finanțare este 651.962 lei, exclusiv 275.300 lei, valoarea premiilor.

Proiecte aprobate cu finanțare integrală – 2 proiecte:

2024-081

Anuala de Arhitectură București 2025 (AAB2025)

Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

Buget solicitat: 393.500 lei și premii 137.000 lei

Buget aprobat: 393.500 lei și premii 137.000 lei

Nota acordată de juriu: 8.74

Comisia a apreciat claritatea cu care proiectul propus pentru finanțare și tematica abordată au putut fi parcurse și înțelese dar și faptul că seria de activități propuse se alcătuiește coerent în jurul tematicii alese.

A fost apreciată alegerea desfășurării unei părți a activităților în spații special selectate, valoroase și problematice în același timp. Comisia a considerat, cu toate acestea, că termenul 'reactivare' este discutabil în raport cu ceea ce își propune proiectul și că poate desemnarea termenului potrivit ar putea ajuta la formularea strategiei potrivite.

Comisia a apreciat faptul că prin acțiunile principale și conexe, proiectul își propune simultan o privire în interior și una către exterior, o atenție către ceea ce există dublată de o privire în perspectivă.

În același sens, desfășurarea pe o durată lungă a calendarului activităților a fost văzută ca un beneficiu pentru impactul anualei.

Bugetul, care poate părea generos la o primă privire, analizat în raport cu ambițiile echipei de proiect, poate părea uneori chiar limitat.

Comisia recomandă descrierea mai clară a echipei de organizare și a rolului fiecăruia în aceasta. De asemenea, dacă există 'curatori' în sensul propriu al cuvântului, rolul acestora ar trebui definit și exploatat mai bine.

2024-097

ANUALA DE ARHITECTURĂ NORD VEST 2025

Filiala Teritorială Nord Vest a OAR

Buget solicitat: 35.745 și premii -

Buget solicitat: 35.745 și premii -

Nota acordată de juriu: 8.10

Proiectul propune un eveniment tip expoziție-concurs, căruia i se asociază o suită de evenimente conexe. Acțiunile proiectului se vor desfășura cu precădere în Baia Mare, cu o itinerare a expoziției în Sighetul Marmăției.

Juriul a apreciat tema aleasă și justificarea acesteia, evenimentul de acest an având un accent pe „pe modul în care arhitectura influențează comportamentele și interacțiunile umane, transformând spațiul într-un element viu și versatil, adaptat la nevoile comunității.” Evenimentele conexe propuse reliefează capacitatea și experiența aplicantului de a angaja în proiectul propus numeroși și variați actori locali, ceea ce creează premisele unui eveniment vizibil și bine conectat comunității locale. Cu toate acestea, proiectul ar beneficia de mai multă reflecție și conectare a

ORDINUL
ARHITECTORILOR
DIN ROMÂNIA

caracterului evenimentelor conexe la tema de ansamblu aleasă, astfel încât cele dintâi să contribuie mai consistent și coerent la mesajele principale ale anualei.

De asemenea, este nevoie de o detaliere mai clară a activităților care urmează să fie implementate, formulate într-o agendă de lucru, care să ajute Comisia să înțeleagă intențiile echipei de organizare. Recomandăm inițiatorilor explicarea cu o mai mare atenție a modului în care publicul este antrenat în evenimentele conexe și precizarea modului în care este evaluat impactul acestora.

Bugetul conține linii bugetare cu alocări modeste, în special în zona de echipă de organizare și colaboratori, ceea ce indică un volum mare de efort voluntar investit. Capacitatea de mobilizare de sprijin și resurse fără efort bugetar este un merit al applicantului, dar totodată considerăm că pe termen lung sub-bugetarea celor implicați nu este o practică sustenabilă.

Comisia a exprimat totodată rețineri cu privire la suprapunerea potențială dintre proiectul depus și Bienala BATRA și recomandă o strânsă colaborare pentru identificarea de sinergii.

Proiecte aprobate cu finanțare parțială – 1 proiect:

2024-011

Bienala de Arhitectură Transilvania (BATRA) 2025

Filiala Transilvania a OAR

Buget solicitat: 742.390 lei și premii 77.800 lei

Buget aprobat: 222.717 lei și premii 77.800 lei

Nota acordată de juriu: 7.50

Comisia apreciază inițiativa Bienalei de Arhitectură Transilvania 2025 de a se adresa unei generoase comunități locale, implicând numeroși participanți, atât din mediul profesional, cât și din mediul administrativ, de cercetare și public extins. Este salutară intenția de „explorare multifacetată a esteticii în arhitectură”, însă abordarea conceptuală și susținerea ei în plan practic nu sunt argumentate pertinent în cadrul cererii de finanțare. Mai mult decât prezentarea unor noțiuni generice, încurajăm, în viitor, o descriere clară a conceptului și a tematicii evenimentului, în acord cu viziunea organizatorilor, cu un accent mai mare pe necesitatea abordării temei, pe reflectarea ei în organizarea Bienalei, pe perspectivele care stau la baza agendei, pe derularea parteneriatelor. Vor fi explicate felul cum sunt derulate activitățile și care sunt instrumentele măsurabile de monitorizare a impactului lor. Pentru un program de o asemenea amploare precum cel prezentat, încurajăm pentru viitor argumentarea și expunerea unei teme-umbrelă, la care activitățile conexe să se racordeze, detaliind relevanța pe care au pentru scopul de ansamblu al bienalei.

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

Comisia consideră că expoziția-concurs reprezintă nucleul Bienalei, iar organizarea ei are un impact evident la nivel de public, prin amplasarea într-un spațiu public central. Recomandăm ca organizatorii să acorde mai multă atenție descrierii fazelor de implementare, iar procesul de selecție, criteriile de jurizare, respectiv componența juriului să fie transparent explicate. Comisia recomandă ca panourile expoziției propuse să fie itinerate în celelalte locații, din respect pentru mediu și pentru reducerea cheltuielilor.

Celelalte evenimente conexe nu sunt descrise conform unor intenții de implementare, prezența partenerilor din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar nu este detaliată, participarea internațională a unor profesioniști nu este susținută în argumentație și nu este solid corelată cu bugetul propus. În lipsa unor detalii cu privire la modul în care se vor desfășura conferințele, dezbaterile, workshop-urile cu elevi și studenți etc., potențialul lor impact rămâne discutabil, iar includerea lor în categoriile bugetare se justifică doar parțial.

Comisia consideră că retribuiția alocată echipei de organizare ar trebui echilibrată cu conținutul propus și că, având în vedere 'notorietatea' evenimentului, anumite mecanisme elaborate în timp în scopul funcționării acestuia ar trebui să reducă din costurile de organizare a edițiilor viitoare. De asemenea, comisia încurajează aplicanții să țină cont de recomandările făcute și cu ocazia finanțărilor precedente.

Comisia a decis să acorde finanțare parțială Bienalei de Arhitectură Transilvania 2025.

Proiecte pentru care nu s-a acordat finanțare – 1 proiect:

2024-056

Bienala de Arhitectura Dobrogea ba_da 24_25

Filiala Teritorială Dobrogea a OAR

Buget solicitat: 76.759 și premii 60.500

Nota acordată de juriu: 6.48

Tema bienalei propuse este „Tradiție și modernitate în arhitectura contemporană”, cu scopul declarat de a face cunoscute lucrările de valoare ale arhitecților din Dobrogea, precum și din Moldova și Bulgaria. Proiectul propune o expoziție-concurs itinerantă și o serie de mese rotunde și expuneri. Deși pornește de la un demers apreciat de comisie, acela de a colabora cu arhitecții din zonele geografice învecinate, anunțat atât prin secțiunile expoziției-concurs, cât și prin intenția de a itenera expoziția la Varna, respectiv Chișinău, proiectul nu furnizează suficiente detalii pentru a putea fi înțeles mai în profunzime. Tema aleasă, „Tradiție și modernitate...” este explicată în termeni de tehnici de construcție și de restaurare și de integrare în context, dar miza sa culturală este neclară.

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

Timbrul
Arhitecturii

Faptul că tema bienalei nu este destul de clară face greu de apreciat atât demersul general, cât și calitatea evenimentelor propuse. De asemenea, în lipsa corelării parteneriatelor cu cererea de finanțare este greu de înțeles cum, unde se vor desfășura evenimentele, ce rol au partenerii, în ce măsură va fi capacitat publicul, cum se poate ajunge la o audiență cât mai diversă și cum pot fi atrase generații diverse.

Încurajăm ca pe viitor, tema aleasă să fie explorată în cheie contemporană, atât în formă, cât și în fond. Formularea temei trebuie să adreseze într-un mod atractiv chestiuni ale societății dobrogene, cu diversitatea sa extraordinară construită, dar și socială și etnică, iar proiectele să fie concepute cu mai multă deschidere către atragerea în echipă a unor noi profesioniști. Aceste colaborări vor fi benefice atât pentru conținut (prin racordarea la proiecte, cercetări, manifestări existente în regiune), cât și felul în care acesta este curatoriat și transmis către public (prin grafică, design expozițional, texte de promovare de calitate), sporind astfel calitatea și popularitatea evenimentelor arhitecturale dobrogene.

Comisia a decis să nu acorde finanțare acestui proiect.

B. ITINERARE DE EXPOZIȚII

În competiție au intrat **4 proiecte, din care au fost aprobate 2, unul integral și unul parțial.** Suma totală acordată la sesiunea de finanțare este **150.000 lei.**

Proiect cu finanțare aprobată integral - 1 proiect:

2024-074

Pitoresc mediteraneean în arhitectura Bucureștiului interbelic

ASOCIAȚIA IGLOO HABITAT SI ARHITECTURA

Buget solicitat: 30.656

Buget aprobat: 30.656

Nota acordată de juriu: 8,76

Comisia a apreciat relevanța itinerării expoziției în contextul geografic și cultural propus (Tulcea, Brăila).

Conținutul expoziției, croit în jurul pitorescului mediteranean al Bucureștiului, ar putea activa în noul său context de prezentare o discuție despre un patrimoniu local, diferit dar înrudit.

Bugetul propus este succint și just acordat cu miza proiectului.

Proiect cu finanțare aprobată parțial - 1 proiect:

2024-067

Itinerare Woven Secrets - Secrete Întreșesute

ORDINUL
ARHITECTORILOR
DIN ROMÂNIA

Asociația FABER

Buget solicitat: 130.284

Buget aprobat: 119.344

Nota acordată de juriu: 8,94

Proiectul constă în itinerarea expoziției Woven Secrets/ Secrete Întrețesute, al cărei vernisaj a avut loc în oct 2024 în Timișoara, la RDW 2025 în București. Expoziția explorează bogata moștenire a industriei textile din Timișoara, construind pe o serie de colaborări și interpretări multidisciplinare. Acest proiect este coerent prezentat, expoziția este fără îndoială interesantă, complexă și atent curatoriată, primind per ansamblu un punctaj foarte bun din partea membrilor juriului. Singurele rețineri dezbătute au ținut de gradul de relevanță pentru mediul arhitectural.

Bugetul este consistent, ceea ce este parțial justificat dată fiind complexitatea conceptului curatorial și a materialelor expoziționale. Cu toate acestea, ar fi fost utilă o mai bună justificare a unor alocări bugetare consistente în zona de producție, grafică, imprimare, dat fiind vorba de o colecție de materiale expoziționale deja existente. Totodată, ar fi fost utilă o justificare a valorii adăugate a cheltuielilor de comunicare și PR, în contextul în care expoziția va fi prezentată în cadrul unui eveniment (RDW 2025) care va beneficia oricum de un sprijin de comunicare substanțial.

În contextul unei alocări bugetare reduse pentru categoria de proiecte expoziționale itinerante, precum și a diferențelor semnificative de buget solicitat de către aplicanții la această categorie, comisia de jurizare a propus alocarea unui buget de 92% din cel solicitat. Am considerat că acest lucru nu ar periclita implementarea în bune condiții a proiectului, la același nivel de anvergură. Această propunere totodată a făcut posibilă finanțarea unui al doilea proiect la această categorie, permițând un impact mai mare - ca public atins, tematică și cuprindere teritorială - a acestui apel de finanțare.

Proiecte pentru care nu s-a acordat finanțare - 2 proiecte:

2024-066

Constanța anilor 60, 70, 80, demolări, realizări arhitecturale și urbanistice

Filiala Teritorială Dobrogea a OAR

Buget solicitat: 79.000

Nota acordată de juriu: 6.62

Expoziția în discuție propune o temă foarte interesantă, „Constanța anilor '60 ' 70 '80 – demolări, realizări arhitecturale și urbanistice”. Expoziția a avut loc la Constanța în primăvara lui 2024, iar acum se propune itinerarea sa la Galați, Bacău, Suceava, Botoșani, Târgoviște, Pitești, Craiova, Deva, Alba Iulia, Cluj, Brașov, Sibiu, Târgu-Mureș, Varna. Arhiva utilizată de autor este impresionantă (provenind de la Arhivele Statului Constanța, PROIECT SA- fostul Institut de Proiectare Constanța-, Biblioteca Județeană Constanța și Muzeul de Istorie și Arheologie

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

Constanța, precum și din arhiva proprie de colecționar), iar unele din informațiile prezentate par a fi inedite.

Pe de altă parte, cererea de finanțare cuprinde un plan de activități și calendar aferent unei cercetări deja desfășurate, nu al itinerarilor propuse. În cererea de finanțare este expusă o parte a cercetării autorului expoziției, dl Radu Cornescu, dar nu sunt furnizate detalii despre conținutul sau aspectul expoziției produse, pe care comisia a fost nevoită să le caute pe social media. Astfel, în cerere și anexele prezentate nu s-a regăsit materialul care să facă posibilă analiza completă a conținutului expozițional, ceea ce face aprecierea foarte dificilă.

Din păcate, în ciuda materialului de arhivă bogat și fără îndoială interesant, producția efectivă a expoziției (așa cum a putut fi văzută într-un album online) și felul în care sunt curatoriate, sintetizate și expuse materialele nu sunt convingătoare în forma actuală.

Comisia recomandă autorului să pornească de la aceste documente valoroase și să reviziteze proiectul expoziției (inclusiv partea de curatoriere a materialelor, stabilirea secțiunilor expoziției, texte curatoriale etc.) cu care să revină într-o colaborare cu o echipă care să cuprindă și un designer de expoziții, un grafician, astfel încât rezultatul final să genereze un impact mai mare asupra acestui subiect important.

2024-070

From Las Vegas to Rome

Filiala Teritorială Timiș a OAR

Buget solicitat: 148.090

Nota acordată de juriu: 0

Comisia apreciază prezența expoziției lui Iwan Baan la Timișoara, recunoscându-i importanța indiscutabilă la nivel local, respectiv național. De asemenea, consideră cariera fotografului foarte valoroasă, iar contactul lucrărilor sale cu publicul românesc este extrem de relevant și trebuie încurajat pe termen lung. Cu toate acestea, Comisia consideră expoziția ca fiind neeligibilă în actuala sesiune de finanțare, dat fiind faptul că expoziția propusă pentru itinerare în anul 2025 a fost deja vernisată la Timișoara pe 19.10.2024 și nu propune o itinerare viitoare.

arh. Daniel-Tudor Munteanu

Președinte Comisie evaluare anuale / bienale de arhitectură și itinerare de expoziții